СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 256. Джерзи Ситі, Н. Дж., пятниця, 2. листопада, 1928.

VOL. XXXVI. No. 256. Jersey City, N. J., Friday, November 2, 1928. THREE CENTS.

СМИТ І РОБІТНИЦТВО

ЗАПОВІДАЄ, ЩО ПОДБАЄ ПРО УСУНЕННЯ БЕЗРОБІТТЯ, ОБЛЕКШИТЬ ІНДЖОНКШЕН І СТОЯТИМЕ НА СТОРОЖІ РОБІТНИЧИХ ІНТЕРЕСІВ.

НЮАРК, 31. жовтня. — Говернор Смит говорив сьогодня перед 12,000 слухачами, атакуючи Гувера і Гюза, та подаючи до відома свою програму відносно поліпшення долі робітництва.

Смитови справили по дорозі з Ню Йорку до Нюарку велику овацію, а рівнож і на салі. Комишенер Чарлз Гилден отворив мітінг, заявляючи, що переслідування з боку республиканської партії в Гудсон Кавнті будуть мати ті наслідки, що демократичний кандидат одержить там цілком певно більшість у висоті 150,000 голосів, а не, як було досі, в 100,000 голосах.

Говернор Смит говорив, що республиканські заяви тільки вводять у блуд робітництво і не дають ніякої запоруки, що відносини зміняться на користь робітників. Він запевнив робітництво, що коли стане президентом, переведе точну статистику безробіття і зарисуе певний плян щодо публичних робіт, щоби в той спосіб зарадити безробіттю. Смит обіцяв усунути ті надужиття, від яких терпить робітництво через інджонкшен, а далі говорив про тариф і акт Волстеда.

ГУВЕР ЗАПОВІДАЄ ПОБІДУ.

ВЕСЕЛИЙ І ЗАДОВОЛЕНИЙ. ПРАЩАЄТЬСЯ З ПРЕЗИДЕНТОМ КУЛИДЖОМ І ЛІДЕРАМИ РЕПУБЛИКАНСЬКОЇ КАМПАНІЇ.

ВАШИНГТОН, 31. жовтня. — Герберт Гувер покидає Вашингтон і вибирається на Вести, до дому. По дорозі виголосить ще свою останню бесіду в Сен Луіс.

Приймаючи кореспондентів, запевнив їх, що республиканська партія побідить, як тільки підуть голосувати всі ті, що є за нею.

ГАВТОН ЗРЕЗИГНУВАВ.

КУЛИДЖ НЕ ІМЕНУЄ НАСЛІДНИКА, АЛЕ ВИСТАВЛЯЄ ПОХВАЛЬНЕ ПИСЬМО.

ВАШИНГТОН, 31. жовтня. — Алянсон Гавтон, американський амбасадор для Англії, а теперішний републиканський кандидат на сенатора з нюйорського стейту, зрезигнував з уряду амбасадора. Резигнація прийшла цілком ненадійно. Але найбільше всіх здивувало те, що през. Кулидж не заіменував наслідника, як це практикується, коли приймається того рода резигнацію. Зате през. Кулидж вислав до Гавтона обширного листа, в якім підносить його заслуги. Кажуть, що цей лист буде вжитий в агітації за Гавтоном як сенатором.

ПРОТИКАТОЛИЦЬКІ ПАМФЛЕТИ.

ТОГО РОДА ПАМФЛЕТИ МАЄ РОЗСИЛАТИ РЕПУБЛИКАНСЬКА КВАТИРА, ТАК КАЖЕ РЕСКОБ І ДОКАЗУЄ ЦЕ АФІДЕЙВІТАМИ.

НЮ ЙОРК, 31. жовтня. — Голова Демократичного Народного Комітету Джан Рескоб вислав до д-ра Вурка, голови Републиканського Народного Комітету, листа, в якім доказує, що з рамени републиканської партії ведеться проти Смита ганебна кампанія, яка обертається біля католицизму Смита. На доказ того Рескоб залучає 4 афідейвіти, в яких заприсяжені свідки зізнають, що такі письма проти Смита одержали та що надіслано їх з боку републиканських лідерів, котрі ведуть агітацію за Гувером.

Такого самого листа вислав Рескоб рівнож до Гувера.

ГУВЕР НЕ ЗНАЄ, ЩО З ЧАСОМ ЗРОБИТИ.

ХОДИТЬ О ТОЙ ЧАС, ЩО ЙОГО ДІЛИТЬ ВІД ВИБОРУ ДО ОБНЯТТЯ УРЯДУ.

ВАШИНГТОН, 31. жовтня. — Герберт Гувер такий певний побіди, що вже розглядає розклади їзди і роздумує, кудиб йому вихати, щоби забити час між виборами на президента й обняттям урядування в Білім Домі.

НЕЩАСТЯ В ОСТАННІЙ ХВИЛІ.

КЕМДЕН, Ню Джерзі, 31. жовтня. — Через 40 літ Вилієм Геммил був занятий як машиніст в рединській зелізничій компанії і за той час не мав ніякого нещасливого випадку. Саме зібралися його товариші в ресторані на вечеру, щоби відсвяткувати його 40-літну річницю. Геммил доїзджав до стації, а за яких 5 мінут мав вже бути між товаришами. Коли нагло наїхав на автомобіль. Машини не був уже в силі здержати. Наслідок катастрофи: один убитий, а одну жінку відвезено до шпиталю.

ЕЛЕКТРИФІКУЮТЬ ЗЕЛІЗНИЦІ.

МІЖ НЮ ЙОРКОМ І ВИЛМІНГТОНОМ. БУДЕ КОШТУВАТИ $100,000,000.

НЮ ЙОРК, 31. жовтня. — Дирекція Пенсильвенійської Компанії рішила перевести електрифікацію на цілій зелізничій лінії між Ню Йорком і Вилмінгтоном у стейті Делавар. Роботи почнуться в першу чергу між Филаделфією і Трентоном. На тій лінії будуть вони скінчені в 1930 році. Вся будова затягнеться довше.

Пенсильвенійська Компанія хоче перевести електрифікацію на всіх своїх лініях, але та робота затягнеться аж до 1950 року.

ПРОТЕСТАНТИ ПРОТИ ГУВЕРА.

ПРОФЕСОРИ, ПРОПОВІДНИКИ І СТУДЕНТИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ РЕПУБЛИКАНСЬКОГО КАНДИДАТА.

НЮ ЙОРК, 31. жовтня. — 152 протестантських професорів і проповідників запротестувало проти цього, щоби протестантська церква заявлялася за Гувером і поширювала в той спосіб релігійну нетерпимість. Протестуючі будуть голосувати за Смитом або за Норманом Томасом.

ЗІ СТРАХУ ЗАМОРИВ СЕБЕ ГОЛОДОМ.

Француз Рей, якого прозвали „синя борода" за те, що він убив кілька женщин, заморив себе у вязниці голодом, щоби не дати себе в руки катови. Він вже від довшого часу відмовився від їдження й пиття. Насильне лікарське годування лише продовжило його життя, але не вратувало від смерти. Він боявся засуду смерти за вбивство жінок, з якими він заручався, а потім грабував їх та вбивав. Трупи палив та ховав у себе в багатій віллі. Підозрівають, що він забив яких два десятки женщин, але вбивство доказано лише щодо шести.

КЛОПІТ ЗІ ЗЛОБНИМ ПИСЬМЕННИКОМ.

Найзлобніший англійський письменник сучасної доби, Бернард Шов, приїхав був до Женеви, щоби приглянутися нарадам Ліги Націй. Дипломати та урядовці, що чемно його здоровили, почували себе ніяково, знаючи, що Шов відвідав їхню поважну установу з метою використати свої спостереження до якоїсь сатири на миротворців.

ШКІЛЬНИЦТВО В НІМЕЧЧИНІ.

100,000 студентів має цього року вперше Німеччина. Самі університети мають їх 72,000 на 20 проц. більше ніж минулого року. Численість у торговельних школах і хліборобських сильно зменшилась. Чужинців у німецьких університетах небагато: 6,515 — у цьому пята частина з окупованих територій. Участь жіноцтва зменшилась на 10.4 проц. Цей зріст тим дивніший, що преса й урядові органи перестерігали молодь перед академічними професіями і заохочували її до ремесла.

СПІРИТИЗМ І ВОРОЖБА.

Перед лондонським судом ставала пані Кантлон, відоме спіритистичне медіюм, і пані Філімор, секретарка „Лондонського спіритистичного союзу", що поручала її на сеанси. Їх обвинувачували у „ворожені" (передбачуванні майбутности), забороненім законом. Як знавців покликали відомого письменника Конана Дойла і славного фізика Олівера Лоджа. Дойл як голова „Лонд. спіріт. союзу" заявив, що „ворожба" не має нічого спільного з метою згаданого товариства, що студіює при помочі медіюмів можливість взаємин з померлими. Лодж як голова „Т-ва для психичних дослідів" вказував на ріжницю між передбачуванням деяких явищ, завдяки надприродним прикметам людини, і між „ворожбою". Суд, згідно з буквою закону, засудив обі жінки на грошеву кару.

БАНДИТ ВРАТУВАВСЯ В ЧУЖИНЕЦЬКОМУ ЛЕГІОНІ.

Мек Кормик, нюйорський бандит, якого поліція пошукує за грабунки та вбивства, знайшовся в Африці. Там він поступив на службу до французького чужинецького легіону. Команда легіону заявила, що звичайно вона не розпитує про минуле нікого й нікого з тих, що зголошуються до служби в легіоні. Так само нікого вона з своїх легіонерів не видає в руки жадної влади, якіб тяжкі обвинувачення не були проти легіонера.

КРАДІЖ У БУРСІ.

До бурси св. Николая в Перемишлі, яка дає пристановище бідній молоді, закралися дня 6. вересня ц. р. підчас вечері несовісні якісь злодюги і забрали ученикам одіж та постіль вартости около 600 зол. Видно, що деякі люди вже з всім стали звірятами...

ПРОФЕСІЯ, ЯКА НЕ ВИПЛАЧУЄТЬСЯ.

Судця в Менчестрі Валтер Лорд видав цікаву студію, де доказує на підставі свого довголітнього досвіду, що професія злодія одна з найменше дохідних. Лорд обчислив, що пересічний „гаманник" заробляє тижнево найбільш два і пів дол., а мистець у цьому ремеслі вдвоє стільки. Великі зломники працюють завсіди гуртом і коли раз або два рази в рік зароблять з 1000 до 2000 дол., то на „злодійській біржі" мусять продавати свою добичу за безцін і ділити цю суму між пять-шість спільників. Тому злодії здебільша голодують, а добре живуть тільки нечисленні „королі" злодійської професії. Виринає питання: чомуж є стільки злодіїв? В Англії є їх дуже мало, бо там за найменшу крадіж карають дуже суворо. Поза Англією злодіям ведеться краще, хоча в останні часи конкуренція між ними щораз більша.

КОМУНІСТИЧНИЙ ІСПИТ.

Хто в Совітському Союзі хоче стати членом комуністичної партії, то мусить наперед здати іспит. Питають найбільше про большевицькі скорочені слова, як: ЦИК, совнарком, НЕП, комінтерн, компарфін і тим подібні чудасії. При недавньому іспиті „спалили" 1,000 кандидатів, що хотіли дістатись до комуни, а не мали ще високого знання про цики, коми і фіни.

ЗА БОГАТО ВОДИ В ГОРІШНІМ ОЗЕРІ.

В Горішнім Озері (Супіріор) є сего року за богато води. Щоби знизити поверхню води, за дозволом правительств Канади та Злучених Держав отворено 10 жовтня всі 16 там коло Су Ст. Марі. Поверхня озера є сего року висша на три стопі, ніж минулого року. В Дулут і иньших містах вода стоїть у пивницях, а декуди вода позаливала пристані.

КАНАДІЙЦІ МАЮТЬ ПРАВО ПЕРЕХОДИТИ ГРАНИЦЮ.

Найвисший суд Злучених Держав рішив 8. жовтня, що канадійські горожане мають право переходити границю Злучених Держав, ідучи до роботи, або шукаючи за роботою. Нема ріжниці, чи ті Канадійці є родовиті, чи уроджені в Англії, чи уроджені деинде і натуралізовані в Канаді. Рішення найвисшого суду є приголомшуючим ударом для американських імиграційних урядовців, які стояли на тім, що право до переходу границі мають тільки люде, котрі докажуть, що вони мають кваліфікації звичайних імигрантів.

ЗА ОДНУ ДОБУ 38 ОСІБ ЗАТРУЇЛОСЯ САМОГОНОМ.

В Ню Йорку за одну добу доставлено до шпиталю Белвю 38 душ, що затруїлися муншайном. Двоє з них вже вмерли, троє вмирають, а инші важко хорі.

МІЛІОНИ ПРОПАЛИ ФАРМЕРАМ.

Міліони долярів пропали фармерам Алберти і других західних провінцій з причини рожевих донесень про урожай, — каже Джордж Годлі, міністер рільництва в Алберті. Часописи друкували рожеві звідомлення про знаменитий урожай, пророкували, що в західній Канаді буде збору 550 міліонів до 700 міліонів бушлів, і тим збили ціни пшениці на долину. Тимчасом факт є, що в Алберті пшениця змерзла на 40 до 50 процент, а меньшебільше таксамо є і в Саскачевані.

СЛІДИ СТАРОЇ ЦІВІЛІЗАЦІЇ ЕСКІМОСІВ.

До Сіетл, Ваш., вернув з Аласканських островів археольог Смитсонської інституції Гаррі Б. Колинс і оповідає, що на тих островах найшов сліди старої цівілізації Ескімосів, далеко висшої ніж теперішна. Старинні села далеко кращі ніж теперішні, довгі доми, побудовані з нанесеного филями дерева і гарні різьби на кістках та богато удекоровані знаряди і збрую пнаходив Колинс. Він думає, що все те було з часів перед приходом Росіян, яких 300 до 800 літ тому. „Знахідки не доказують, що Ескімоси прийшли зі Сибіру, — говорить він. — Навпаки, виглядає, що Азіяти первісно примандрували з Аляски".

КРАЙ НУЖДИ.

В Польщі кружляє 1½ міліярда злотих, отже на одного чоловіка приходить 48 злотих готівки. Очевидно, як один має більше, то другий має менше, як ті марних 48 злотих. В Америці неодин міліярдер має більше, як всі люди в Польщі на купу.

МАЄ КЛЮЧ ДО НЕБА.

До команди постерунку в Заверцю впав якийсь чоловік, що був дивно убраний, в одній руці мав ніж, а в другій палицю. На питання — хто він, відповів, що він „син божий" і що вдома у нього є величезний ключ, яким він отворить небо та пустить туди усіх, що в нього віруватимуть. Дальше оповідав цей чоловічок, що він безсмертний, що кождий, хто діткнеться його, впаде від грому і що кожем він вбиватиме кождого, щоб опісля його воскресити. Як пізніще показалося, цей „син божий" — це звичайний собі Петро Дуда, що збожеволів. Його віддали до лічниці.

НОВІ СІРНИКИ.

Большевицькі агітатори за ощадністю зголосили до уряду свій плян виробу сірників з двома головками. Вони булиб призначені спеціяльно для курців, яким не залежить на тім, щоб цілий сірник згорів. В той спосіб сподіються большевики поробити великі ощадности. Чи не краще булоб цю ощадність пристосувати деинде, от хочаб менше видавчи на агітацію, яка мало що користи приносить?

ПОТЯГ ЗНИЩИВ 50,000 ДОЛЯРІВ ГРОШЕЙ.

У Вестфілді впав на зелізничі шини почтовий мішок, в якому було 50,000 паперових долярів. Колеса потягу порізали ці гроші на шматки.

„ГРАФ ЦЕПЕЛІН" ПРИЛЕТІВ ДО НІМЕЧЧИНИ

ПЕРЕЛЕТІВ 4,003 МИЛЬ ЗА 71 ГОДИН. ПРИВІЗ 101,683 ПОЧТОВИХ ЛИСТІВ, КАРТОК ТА ПАКУНКІВ. „ЗАЯЦЬ" — ГЕРОЄМ ДНЯ.

БЕРЛІН, 1. листопада. — Сьогодня в 4 год. і 40 хвилин ранком „Граф Цепелін" щасливо долетів до Фрідріхсгафен. Величезні натовпи проїзжих з ріжних сторін Німеччини витали з ентузіязмом поворот першого торговельного повітроплава, що відбув першу того рода подорож з Европи до Америки і назад.

Дорогу з Лейкгурст до Фрідріхсгафен пролетів цепелін за 71 годин. Виходить, що летів пересічно 56 і пів милі на годину, коли брати під увагу пряму лінію між цими двома повітроплавними портами.

Американець Тергюн, що летів на цепеліні „зайцем", тішиться славою відважного героя. Йому пропонують не лише ріжні „джаби", але молоді Німкині предкладають йому свої серця. Кажуть, що він зовсім не думав летіти до Европи, а заліз на повітроплав, коли гадав, що той полетить на Захід Америки. Тією дорогою він сподівався прилетіти до свого міста Сен Луіс, а опинився в Европі.

За перевіз почти з Америки до Европи цепелінова компанія має одержати 75,713 долярів і 50 центів.

СОВІТСЬКА РОСІЯ НА РОЗДОРОЖУ.

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА БОЛЬШЕВИКІВ ПРИВЕЛА ЇХ ДЕРЖАВУ В СЛІПИЙ КУТ. МУСИТЬ НАСТУПИТИ РІШУЧА ЗМІНА В ЇХ ЕКОНОМІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ.

МОСКВА, 31. жовтня. — Вкінці одинацятого року большевицького панування в Росії стало очевидним, що там мусить статися якась основна зміна в економічній політиці. Росія переживає тепер приблизно таку саму кризу, яку вона переживала в часи Леніна на передодні заведення „Нової Економічної Політики".

Ще не можна сказати, які зміни наступлять, але для всіх ясне одно, що так далі йти не може. Самі большевики діляться в своїх плянах на три групи. Шукаючи розвязання, як погодити інтереси селянства з інтересами робітництва, большевики ще не знайшли практичного виходу з тяжкої економічної кризи.

В економічному життю Совітської Росії дотепер увесь час була суперечність між декларованою економічною політикою та фактичним економічним життям держави. Тепер большевики стараються знайти таке рішення, щоби цю суперечність усунути, бо инакше Росія прийде до нової катастрофи.

МЕК ДОНАЛДА БАЧИЛИ 600 МИЛЬ ВІД БЕРЕГА.

БАЧИВ ЙОГО ЧЕРЕЗ ДЕСЯТЬ ХВИЛИН ВАНТАЖНИЙ КОРАБЕЛЬ. ЗДАВАЛОСЯ, ЩО В НЬОГО ТОДІ БУЛО ВСЕ В ПОРЯДКУ.

АНТВЕРПЕН, 31. жовтня. — Сюди прибув тяговий корабель з Канади, що в дорозі бачив летуна Мек Доналда, який летів на маленькому літаку з Канади до Европи. Він перелетів над кораблем яких 600 миль від канадійського берега. Це було 17 жовтня. Летів на висотині 600—700 стіп. Мек Доналд не подавав жадних сигналів кораблеви. Здавалося, що йому нічого не бракувало. За десять хвилин він зник з овиду.

ГОЛОД ЗАГРОЖУЄ 100 МІЛІОНАМ КИТАЙЦІВ.

В ЦЕНТРАЛЬНИХ ТА ПІВДЕННИХ ПРОВІНЦІЯХ КИТАЮ ВЕЛИКА НЕДОСТАЧА ПОЖИВИ. ОДИН ФУНТ РИЖУ КОШТУЄ 5 ЦЕНТІВ. НАСЕЛЕННЯ НЕ ВСТАНІ ТАК ДОРОГО ПЛАТИТИ.

ШАНГАЙ, 31. жовтня. — Китай стоїть перед загрозою страшного голоду. Вже тепер ледви живиться неселення тих провінцій Китаю, де все зводилася війна ріжних генералів.

В південних та центральних провінціях Китаю невроджай збіжжа виносить від 40 до 60%. Скрутне харчове становище населення з кождим днем все погіршується, а тому в короткім часі принаймні 100 міліонів китайського населення буде голодувати.

В ТИРОЛІ ПАПА ПРОТИ МУСОЛІНІЯ.

ПАПА ПРИЗНАЧИВ У НІМЕЦЬКУ ЧАСТИНУ ТИРОЛЮ КАРДИНАЛА НІМЦЯ. ПРОТИ ЗАБОРОНИ МУСОЛІНІЯ ДІТЕЙ БУДУТЬ НАВЧАТИ БОЖОГО ЗАКОНА НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ.

ВІДЕНЬ, 31. жовтня. — Знову виник конфлікт між Ватиканом та фашистівським урядом в Італії. Мусоліні заборонив в німецькій частині Тиролю, який тепер захопила Італія, шкільну науку в німецькій мові. Навіть релігію наказав викладати в італійській мові.

З якогось часу в південному Тиролі не було папського адміністратора. Мусоліні ожидав, що папа призначить туди Італійця, але папа призначив Німця. Новий адміністратор розпорядив, щоби навчати дітей релігії в рідній їм німецькій мові. Тому він видав заклик до батьків, щоби вони посилали своїх дітей до парафіяльних шкіл, де навчання релігії буде проводитися німецькою мовою. Невідомо, які форми прибере далі цей конфлікт.

ЗАГРОЗА КРИЗІ КАБІНЕТУ ПОАНКАРЕ МИНУЛА.

ПАРИЖ, 31. жовтня. — Трохи не дійшло до кризи в французькім кабінеті ізза двох статей у проекті буджету Франції на 1929 рік. Непогодження між міністрами виникло в питанню повернення релігійним громадам та організаціям земельних посілостей, а також права заснування і провадження шкіл для французьких закордонних місій.

Проти цього рішучо протестували всі радикальні міністри. Нарешті прийшли до компромісового рішення, що кожен конкретний випадок буде вирішатися окремо.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES. Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N

ДО АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ З ЧИСТИМИ РУКАМИ

Сьогорічні президіяльні вибори заворушили до глибин не тільки родовитих Американців, але й імігрантів. Заворушили вони й Українців. Зацікавилися українськими імігрантами всі політичні партії, бо вони знають, що в Америці є вже спора горстка горожан українського походження.

В ріжних містах, що правда, істнують партійні клюби з американських горожан українського походження, і американські партії віднеслися до сих клюбів за політичною допомогою. В декотрих случаях американські політичні партії, звичайно, заявили готовість дати їм матеріяльну допомогу для ведення політичної акції. Звичайно, вони просили зарекомендівати собі людий, які вмілиби повести аґітаційну роботу в користь партії.

Показується тепер, що наші клюби в кількох случаях висунули людий, зовсім невідповідних. В одному случаю піддали великій американській партії людину, відому зі своїх польонофільських поглядів, отже людину, яка серед горожан українського роду не може мати ніякого впливу. Люди, що його рекомендували, казали, що він відомий балакун: буде говорити без приготовання про всяку справу, про яку не скажете. Не дивились на те, що балакун може говорити тільки про річи, які він говорив ще двацять літ тому, бо нового він нічого не навчився. Як йому приходить говорити про американську політику, то він зараз зверне на старе та почне обороняти польонофільство, та конкордат, та целібат, та епископську політику.

Вислід зі сього той, що горожани на його промови згори не йдуть, а ті, що приходять, потім сього самі стидаються. Яка користь з того для Українців і для української справи, про котру нібито говориться? Користи ніякої нема, а тільки шкода. Американці, бачучи, що їх партії з акції Українців ніякої користи нема, приходять до переконання, що Українці всі такі, що вони все обіцюють, а нічого не виконують; що вони не вміють вести американської політики; що вони хваляться впливами, а впливів не мають. З того американська партія приходить до заключення, що з Українцями нема що числитися, що в них є тільки люди жолоба, що працюють за гроші та що тим самим цілу їх іміграцію можна купити за гроші.

І так сьогорічні вибори ще раз показують, що в політиці треба вести роботу чесно, без блофів, без пустих обіцянок. Всякий блоф скорше, чи пізнійше, помститься на тих, що блоф пускають.

З ДОСВІДУ 6-ЛІТНЬОГО ІСТНУВАННЯ ОБЄДНАННЯ

(Звіт предсідателя Обєднання О. Ревюка, виголошений на річнім засіданню Обєднання, дня 24. жовтня б. р.).

Сього року минає шість літ з часу, як американські Українці зорганізували Обєднання Українських Організацій в Америці. До зорганізовання його приступили були тоді майже всі українські центральні організації. Видно було з того, що серед української іміграції в Америці була публична опінія за того рода організацію. Відчували сю потребу всі живі люди, які не могли далі сидіти зі заложеними руками, дивитися мовчки на муки свого народа або обмежитися до нарікань на свою недолю.

Обєднання поклало собі за ціль обороняти український народ перед його ворогами допомогою політичною та матеріяльною допомогою. Сим цілям відразу плиснеснула майже вся українська іміграція. Лише частина іміграції станула відразу проти роботи Обєднання, находячи богато лекшим лайку замісць праці. З часом від праці відділилися другі; се були ті, що сперш запалилися були до праці, але до праці не мали сили. Вони шукали собі найріжніших приток до того, щоби не працювати.

Та уряди Обєднання сими перешкодами не зражалися. Вони вважали своїм обовязком працювати по змозі своїх сил. Коли вони поклали найкращі зусилля, вони вважали свій обовязок супроти народа виконаний, хочби вороги нашого народа сї зусилля звели на безпутя. Вперта праця находила відгук у нашій іміграції, і се видно було по тому, кількоо Обєднання висилало жертв до старого краю. Жертви зростали з року на рік.

З часом опинане організації на другі організації показалося непрактичним. Котра організація нічого не робила, та організація підносила всякі закиди проти праці других, кирпила на всі способи. Треба було переміняти структуру організації, спираючи її на місцеві організації, які займаються народною роботою. Що се була корисна реформа, видно з того, що за послідний рік Обєднанне зібрало більше жертв, як колинебудь попереднього року.

Про збирання жертв говорю тому, бо досі Обєднання звертало увагу передовсім на сю частину народної праці, хоча не покидало й других, як інформовання чужинців про українську справу, піднесення протестів проти поодиноких примірів маркантнійших надужить. Збирання жертв лишалося на першому пляні тому, бо при теперішнім тяжкім матеріяльнім стані нашого народа матеріяльна допомога се найважнійша справа.

Матеріяльна допомога для старого краю се головна заслуга Обєднання. Тоді як другі організації, що признавали в засаді потребу запомогової акції, але на ділі нищили її ріжними неоправданими нібито критиками, Обєднання все і всюди дивилося за тим, щоби розбудити в народі діяльну участь у національнім житю. Воно все голосило, що кричати, критикувати, кирпити, дуже легка „робота"; за такою „роботою" може сховатися не тільки такий чоловік, що нічого не хоче робити для свого народа, але навіть дійсний його ворог.

У старому краю є цілий ряд інституцій, які признають, що вони істнують тільки завдяки постійній допомозі, зорганізованій Обєднанням. У старому краю є інституції, які на сотки своїх закликів в Америку дістали одиноку допомогу тільки від Обєднання.

Але власне сей доспіх праці Обєднання, роблений не для самого Обєднання, ані для самих урядників чи членів Обєднання, найбільше колов в очи завистних людий. На всіх боках Обєднання були люди, які не дивилися на свою роботу, які не старалися самі нічого зробити, а які всю роботу зводили тільки до того, щоби не дати Обєднанню зробити його роботи. Як у всяких здеморалізованих кругах, так і в них завзятість стала головним товчком публичної й приватної роботи. Побіду для себе люди добачують не в тому, кілько вони самі зробили, але на скільки вони не дали другим зробити свою роботу. Не своя вдача є побідою, але чужа невдача.

Обєднання старалося всіми силами протидїлати сїй злобі. Воно все й всюди піддержувало національну активність, матеріяльну жертвенність. Обєднання витало й далі витає всяку запомогову акцію на користь старому краєви, хочби вона не йшла через Обєднання. Обєднання признавало працю й жертву, а не кидання колод чужій праці. Воно все витало всіх, що ставали попри Обєднання до жертвенности, хочби поза Обєднанием. Обєднанню ходило о працю, а не о славу.

Послідними часами, примірою, до Америки прибули люди з повновластями від ріжних старокраєвих інституцій, з повновластями на збирання жертв. Обєднання витало тих людий та старалося їм помагати. Воно сподїється, що сі делегати може заставлять до жертвенности ті круги, які досі займалися тільки балачками про свій патріотизм, а які в жертвенности активної участи не брали Обєднання навіть не виключає такої можливости, що сі старокраєві делегати потрафлять наладити такі постійні зносини з американською іміграцією, що вся допомогова акція для старого краю буде відбуватися через сих делегатів старокраєвих інституцій та що з плечий Обєднання буде знятий сей найбільший тягар, який розбуджував до нього стільки ненависти й зависти. Се булоби зрештою зовсім нормально, бо про старокраєві потреби повинніби властиво говорити якраз ті, що про сю справу можуть знати найбільше, які в сій справі постійно й специяльно працюють. Обєднання моглоби тоді занятися тою працею, якої старокраєві люди зробити не можуть, або можуть зробити тільки гірше від іміграції. Акція з нагоди засуду проти Атаманчука й Вербицького се послідний примір, який показує власне, якою моглаби бути ся праця і як корисною вона моглаби бути.

Тому, подаючи сей короткий загальний звіт предсідателя Обєднання, який буде зараз подробично доповнений звітами других урядників, я рівночасно зазначую потребу дальших змін в організації та роботі Обєднання. Ми живемо тепер в инчих обставинах під деяким оглядом, ніж ми жили, коли Обєднання зорганізувалося 6 літ тому назад. Кілько разів змінялись умови праці, тілько разів змінялося форму своєї праці Обєднання. Коли тепер заходять знова нові зміни, через те, що край дещо вже підноситься з економічної руїни, вернув до нормальнійшого життя, себто до нормальнійшої боротьби за свої права, через те, що він старається навязати постійнійші зносини з іміграцією, — то Обєднання переведе нову переформу своєї праці, пристособлюючи її до нових умов і вимог.

У сьому буде завдаток дальшої праці й дальшого розвою Обєднання. Кінчаючи свій звіт, пригадую шановним зборам що через ціле своє істновання Обєднання жило серед вічних окриків його ворогів, польських, московських і своїх, що, мовляв, Обєднання вже паде. Над нами вічно круки кракали, віщуючи смерть нашій роботі, немовби в тому мала лежати велика побіда. Обєднання тих кракань не слухало, як воїн не слухає крякання круків, що летять над військом. Дехто послухав та втік з поборовища. Але богато остало, і працює далі. І Обєднання жило й розвивалося. Нині воно вже двічи пережило всяку політичну організацію, яка тільки істнувала серед американських Українців. Воно буде й далі жити й працювати. Ворогів воно буде далі мати богато. Але воно сим не зражається: як казав Линкольн, хто щиро працює, той звичайно спати має двох ворогів, а встаючи, чотирох. Обєднання, як досі, так і далі буде стрічатися з богато закидами. Так вже все бувало, що під грушею, яка родить гарні овочі, є все богато патиків. Обєднання не дивується ні ворогам ні клеветникам. В но буде далі робити по своїй змозі. Що воно зробить, се буде його заслуга. Чого не зробить, через ворожу завість, сим робітники Обєднання журитися не будуть. Їх совість буде чиста.

між год. 3—5 в Січовому Домі 717 Н. Франклін стр. касір комітету гр. Кознарський, разом із секретарем гр. Дороговським, будуть обрахову вати, кілько відзнак продано, а кілько не продано. Вслід за тим, усі, що взяли відзнаки в розпродаж, мають між 3—5 год. в неділю звернути або відзнаки або гроші.

Комітет вірить, що концерт буде дуже удачний та що филаделфійські Українці своєю присутністю звеличають дорожне свято, а тим самим дадуть по цеголці на будову Дому для Українських Інвалидів Української Армії у Львові. Точнійша програма буде подана пізнійше до загального відома.

Др. В. Клодницький, предс.; **Дороговський**, секретар; **Кознарський**, касієр.

ПІТСБУРГ, ПА.

Віче в справі Рідної Школи.

В неділю, дня 24. жовтня, відбулося тут віче в справі Рідної Школи. В президию віча ввійшли: Г. Шабатура, Ю. Попель, Хандога, Котула, Дашинець, Вовк і Новосад.

Отворив віче в імени комітету гр. Т. Шабатура. Головним бесідником був гр. Л. Ясінчук. На заклик його й місцевих бесідників зложили присутні на Рідну Школу $200.00.

Після збірки говорили ще: о. Маланяк, о. Галенда, о. Кособорів, гр. Маліевич, Бід, Сорочка і другі.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НА КОГО ГОЛОСУВАТИ?

Се перші мабуть вибори, що заінтересували широко і український світ. Це добре, бо, видно, що наша іміграція поступила вперед. З приводу того, що наші люде заінтересовані в виборах, хочу і собі висказати свою думку щодо кандидатів на президента.

Демократична партія виставила на такого кандидата Смита, а републиканська Гувера. На мою думку Гувер це кандидат богачів, великих капіталістів і він буде їх правою рукою. Буде провадити справи так, як йому будуть диктувати капіталісти.

Але Алфред Смит є дійсним демократом. Походить з робітничого роду, сам був робітником і власною працею та пильністю добився до становища губернатора нюйорського стейту. Вже 25 літ служить він народови, а нарід його так полюбив, що вже чотирма наворотами вибрав його губернатором. Самі републиканці голосували за Смитом, бо як би не були голосували, то Смит був не вийшов, бо в нюйорськім стейті републиканці мають більшість.

Як говернор, Смит перевів багато законів, що корисні для простого робітника. Смит є рівнож проти теперішнього еміграційного закона, що розділяє батьків від дітей і жінок і є причиною частих трагедій.

Смит є приятелем робучих мас. Він є проти Ку Клакс Клена, що є ворогом чужинців. Він є за робітничою юнією і проти несправедливих інджокшенів. Він бере в оборону страйкарів, що добиваються своїх прав.

Се все промовляє за тим, що Смит є гідний того, щоби ввійти до Білого Дому як найблизший президент. Українські робітники повинні голосувати за Смитом.

Кость Кирчів
з Джерзи Сіті, Н. Дж.

в. Будзиновський.

НА ДВА БОКИ.

(Історична повість).

(39)

— Коби тільки ті два коґути не почубилися! — Олена думала. — Хмельницький горячка, між козаками має богато приятелів. Як вбє Чаплінського… що тоді зі мною буде? Але Чаплінський трус. Не буде йому пхатися на очи… Жаль мені того сотника… Але тілу близша сорочка. Коли вже маю мужа, то мушу його держатися. Як то добре, що сотник не квапився… що Чаплінський в саму пору перейми… Якби сотник лише одну днину випередив був підстаросту, або підстароста о три дни спізнився, то я нині була би жінкою бідака… Ще й мачухою дітий, які мене не люблять. Тиміш втопивби мене в ложці води. Коли не дошкулював мені, то тільки тому, що боявся батька.

Коли Олена встала, почула від служби, що муж поїхав до Суботова. Повів туди ще сотню війська з гарматою, бо провідав, що Хмельницький збирає козаків, щоби Суботів відбити.

— Таки почубляться, — подумала з жахом. — Треба би якось помирити їх. Але як? Хіба впевнити мужа, що сотник не такий його ворог, як він думає. А сотника? Хіба зробити йому яку надію?

Олена знов стала думати, передумувати. Кого би то післати до Хмельницького? До того був би добрий Стукало. Він в службі у Чаплінського, але з його походження і з поведення його Марини вона вміркувала, що вони тягнуть руку за Хмельницьким. Коби тут де нагодился та Марина!

Від челяди Олена дізналася, що вся челядь сотника в Чигирині, отже мабуть і Марина тут. Хіба би вже вернула до батька. Се було сумнівне, бо сама не поїхала би, хіба би Небрешко був случайно в Чигирині і доньку взяв з собою. Одну дівку з челяди Олена післала до хати Хмельницького, щоби, не кажучи, від кого вона, випитала, чи там є Марина Небрешка. Як є, нехай побалакає з нею і просить, щоби бодай на хвилину прийшла сюди, бо пані хоче взяти її до себе. Марина ще була у сотника. Коли наймичка Олени переказала їй просьбу своєї пані, Марина зараз побігла до свого Стукала питати, що їй діяти.

— Очевидно, що йди, — Стукало відповів. — Тепер у Чаплінського ти потрібніша, як раньше у сотника. Нам треба знати всі замисли підстароти.

— Легко се не буде, бо та Олена дуже хитра.

— І ми не в тімя биті. Виміркуємо правду, яка сидить під покровом хитрощів.

Коли Хмельницький по своїм виїзді з Суботова надіхав до Чигирина і простував до Кричевського, помітив, що люди чудно якось позирали на него, неначеб дивувалися, що його тут бачать. В Чигирині всі знали, що Чаплінський пішов брати Суботів. Здивувався також Кричевський, коли сотника побачив у себе.

— Я до тебе вислав гінця, — полковник промовив. — Ти хіба розминувся.

— Я нікого по дорозі не бачив.

— То Ніцця хіба Чаплінські перейми.

— Сталося що важного? Може відкрили наш заговір?

— Заговора, Богу дякувати, ще не відкрили. Але… нещастя вже сталося. В сій хвили твій двір вже в руках підстарости.

Хмельницький на хвилю задеревів. Але тільки на хвилю. Вхопив шапку, яку кинув був на стіл і звернувся до дверий. Полковник заступив йому дорогу.

— Тепер, друже, нічого не вдієш, — сказав. — Діло треба обміркувати.

— Маю десять козаків.

— Маєш десять. На дорозі може ще десять зберещ в Чигирині… Чаплінський повів дві сотні.

— Там діти, там Олена.

— Дітий пальцем не тронє. Такий приказ старости.

— Конецпольский дома?

— Дома. Не зроби йому бучі, бо напитаєш собі ще більшої біди. Не забудь, що тепер через тебе наш заговір завісне на волоску.

— Правду кажеш. В такій хвили, що ось-ось, таке нещастє. Піду до старости. Може прововолю до розуму. Може діло полагодиться по доброму.

Хмельницький пішов до старости. Впустили його зараз.

— Ви мабуть прийшли пожалуватися на Чаплінського, — Конецпольский привитав сотника, не ждучи, аж він сам скаже, чого прийшов. — Насамперед скажу вам, що я в сім тим я моїх пальців не мачав і від всього умиваю руки.

— Чаплінський тільки підстароста, слуга ясновельможного, — Хмельницький замітив.

— Се правда, але не мій невільник.

— Колиж бо він займив Суботів як частину староства. А я не маю на се ніякої грамоти.

Хмельницький добув ззза пазухи королівську грамоту і подав її старості. Староста взяв грамоту, прочитав уважно і віддаючи її Хмельницькому, сказав:

— Самі бачите, як діла стоять. Ви гадаєте, що Суботів ваш, не мій. Як Суботів не мій, то я не маю права відбирати його, ні від вас, ні… від Чаплінського. Як Суботів, котрий тепер мабуть в руках Чаплінського, не мій, то я не маю права приказувати Чаплінському, щоби відступив його вам, або щоби вам віддав. Ви кажете, що Суботів ваш, Чаплінський каже, що Суботів його, як дотація чигиринського підстарости. Пробуйтеся… грамотою, чи шаблею. Або йдіть до суду, або заїдьте його так, як він вас заїхав. Моя хата з краю.

— А то злодій, як він виїхав! — Хмельницький думав. — Добре бодай те, що сам староста відпекався Суботова, отже явно не буде втиркатися до моєї війни з підстаростою… Суботів чорт бери, бо й так буде повстаннє. Або пропаду, або відібю. Але він, очевидно, і Олену захопив. Олени не лишу йому. Мушу відбити, ще заки знасилує її вийти за него. Гадаю, що вона не так скоро здасться йому. Зберу товаришів і загощу до него скорше, як він гадає.

Кількох своїх козаків сотник розіслав до приятелів, розкинених по околиці. Деяких вислав на Запороже, бо Чигирин був на межи Запорожа. Сам пішов до своєї хати в Чигирині, бо йому сказали, що надіхали діти. Ще не скінчили розказувати, як все те сталося, коли надійшов козак з вістю, що Чаплінський звінчався з Оленою, та вже поїхав з нею до своєї хати.

— Брешеш! — Хмельницький крикнув і з затисненими пястуками кинувся на него.

Діти обскочили батька, засисли на його шиї і благаючи, щоби утихомирився, не пустили з хати.

— Вбю! Вбю обоє! — сотник заревів і безсильний впав на диван. На дивані пережевав мовчки, з руками закладеними під голову, з очима вляпленими в стелю, аж до вечера. Коли смерклося, встав і сягнув по шапку. Діти знов обскочили його.

— Тату, нині лишіться дома, — благали його.

— Цитьте, дітоньки, — батько відповів цілком спокійно. — Не бійтеся нічого. Я не дурний зачинати сам один. Музики заграють ажи коли збіжаться мої товариші.

(Дальше буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Підготовка до Листопадового Свята.

Двайцять кілька українських товариств і братств, створивши комітет Листопадового Свята, яке відбудеться вечером 11. листопада на великій Українській Галі при 849 Н. Франклін улиці, згідливо повели працю в тому напрямі, щоби достойно відсвяткувати свято свободи.

Програма, яка вже підготована, буде досить богата, бо в неї увійдуть святочні промови, виступи позамісцевого хору, пописи смичкової орхестри, пописи Січової Банди під проводом проф. орхестри Н. Шталя, соля вокально-музичні і деклямації. Рівнож буде представлена „картина", умерших могили героїв У. Г. А., мії".

Щоби зібрати як найбільший фонд на будову Дому для Українських Інвалідів у Львові, комітет Листопадового Свята видав 1000 відзнак (ґузиків) з написю: **"Ukrainian Invalid Fund"**, які вже від двох неділь поступили в розпродаж. Відзнаки продаються головно в організаціях, які улаштовують свято, по ціні 50 центів за штуку. Ті відзнаки будуть давати право вступу на концерт. Відзнаки будуть продаватися до суботи 10. листопада включно, бо в неділю

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

БЕРВІК, ПА. Тов. ім. М. Грушевського, від. 164, дає до відома, що місячний мітинґ відбудеться дня 4-го листопада, в годині 2-ій пополудни, в галі церковній. Проситься членів прибути на сей мітинґ і вирівнати свої залеглості. — Іван Чорній предс.; Теодор Киніх, кас.; Петро Гелестій, секретар.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СМИТОВІ УСПІХИ.

Треба признати, що в теперішній вибобрчій кампанії кандидат демократичної партії виказує неабиякі успіхи. З початку його позиція здавалась малощо не пропавшою. Але де далі, коли Смит сам поїхав на Вести і на полуднє і явився перед виборцями, опінія повернулась видимо в його користь. Його вигляди на вибір ростуть з дня на день і серед републиканів видко сильне занепокоення.

Сегодня вже Смит зачинає навіть брати гору над Гувером. Дня 6 листопада будуть — як кажуть Американці — дуже „тісні" вибори, то значить, що один кандидат побе другого невеликою більшостю голосів. Але думка, що тим, котрий побідить, буде Гувер, стратила серед загалу чимало віри. Зачинає переважати погляд, що побідить Смит.

Походить се звідси, що люде, порівнуючи Смита з Гувером, зачинають розуміти, що Смит і як людина о цілу голову переростає Гувера, і як бесідник, і як політик.

Смитови закидувано головно те, що він противник прогибіції, що він католик, що він походить з Ню Йорку та з простої родини і що він мав поперття т. зв. Тамани Гол, демократичної організації в Ню Йорку. Витягнено навіть таке, що його жінка не панського роду та що він при компанії не виливає чарки за ковнір. Особливо агітували так против него деякі протестантські фанатики та ті консервативні богачі, що хочуть бачити в Білім Домі „свого" чоловіка, та таку президентуру, що „пасує" до їх богацької компанії.

Але скоро всі ті закиди звітріли. Щодо прогибіції, то Смит вияснив, що якраз тепер нема прогибіції, але є корупція і муншайнерство — а се гірше, якби скасувати прогибіцію. Щодо Тамани Гол то він заявив, що не слухає її бажань, що видко з цілої його дотеперішної політики як говернора — а натомісць вказав на ті продажні скандали з нафтовими концесіями, в яких по самі вуха захляпалось правительство Кулиджа-Гувера. А як Смит показався сам з жінкою на Вестах і на Полудни — розвіялись наклепи, що він простий чоловік, а його жінка ніби-то проста баба. З його уст почули люде такі розумні та повні змісту промови, яких таки Гувер не втне, хоч він і міліонер і „старого роду".

А до того Смит розвинув програму, якої Гувер не в силі розвинути. Гувер повторяє в колісце, що републикане підтримують промисл і добробут. На се Смит заявив, що і він хоче піддержання промислу, але не коштом робітника, чи фармера. Він каже, що високі плати робітничі се ще не добробут, бо через дорожню та безробіття висока плата нічого робітникови не помагає. Треба дещо знести тарифи, аби ціни всіх виробів впали, а тоді і менша плата робітнича буде робітникови вистарчати ліпше як нині.

Ось так Смит зачинає гору. Се і буде ліпше, як Смит побідить, бо теперішне правління міліонерів надто вже далося людям в знаки.

Михайло Радик
з Ню Йорку, Н. И.

ЗІ СПОРТУ.

ДРУГА БОРОТЬБА ЗЕЛІЗНЯКА З ЖИДІВСЬКИМ ЧЕМПІОНОМ МАЄРСОМ.

В понеділок, дня 29. жовтня с. р. відбулася в Стар Касіно на 107 ул. і Парк Евеню в Ню Йорку друга боротьба сего року межи Зелізняком і жидівським борцем з Шикаґо, Маєрсом. Ся боротьба була цікавіша як перша, тому, що Маєрс за всяку ціну старався положити Зелізняка, уживаючи всіх триків, які тільки знав.

По 20 минутах боротьби здавалося, що Маєрс побідить Зелізняка. Він так сильно покрутив Зелізнякови ноги, що сей, коли хотів встати, то за кождим равом упав, бо нога була сильно спаралізована від Маєрсового кручення. Зелізняк не тратить голови, а старається відпочити троха, щоби нога прийшла на своє місце і коли боротьба доходила до 32 минут, Зелізняк моментально зривається з мати, ловить Маєрса за голову, перекидає його через себе раз, другий, третий. За третим разом Маєрс не думає вставати. Зелізняк бере його ще раз за голову, підносить вгору, робить ним млинка і так сильно кидає Маєрсом на мату, що сей вже не міг встати, аж сам Зелізняк разом з рефері мусіли його піднести. Боротьба тревала 32 минути і 44 секунди, побідником вийшов Зелізняк. Боролися також і другі борці, межи ними і Владек Збишко. Зараз по своїй боротьбі Збишко просив комісію, щоб вона заявила, що він викликає пораз третий Зелізняка до боротьби.

ALFRED E. SMITH

ДОБРОБУТ ДЛЯ ВСІХ І СВОБОДА ДЛЯ ВСІХ

НЕ КОМПРОМІСОВЕЦЬ
НЕ ХИТАЄТЬСЯ
НЕ РЕАКЦІОНЕР

а

ПРЕДБАЧУЮЧИЙ ПРОВІДНИК
УСПІШНИЙ ПРОВІДНИК
ПРОВІДНИК, ЩО МАЄ ВІДВАГУ, ДІЛАЄ І ДОКОНУЄ

ALFRED E. SMITH

КАНДИДАТ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ НА ПРЕЗИДЕНТА НАРОДУ.

ЗА ЧИМ СТОЇТЬ ҐОВЕРНОР СМИТ.

Ґов. Смит світило Американської Демократії — ворог К. К. К. та їх невидимих тихих спільників реакції — шовіністів, фарисейства і вузьких мозків.

ПРОГИБІЦІЯ—
За змодифікованнем Акту Волстеда; за тверезістю, однак проти привернення салунів

ВОДНА СИЛА—
За поступовим, ліберальним, консервативним законом; за державною контролею і проти передачі публичного майна до рук приватних інтересів для визиску.

ЗАГРАНИЧНІ СПРАВИ—
Проти неконституційної і неоправданої інтервенції у внутрішні справи Полудневої Америки або котрої небудь нації. За поставленнем війни поза законом і усунення причин війни.

ТАРИФА—
За усуненнем тарифи від політичних впливів, а трактованнем її лишень як бизнесової справи, неузнаючи жадної протекції, а лишень справедливість для всіх.

ПРАЦЯ—
За колективною умовою; за людські поняття, що праця це не вигода; за усуненнем безробіття; за законом, що іде на зустріч полагодженню неоправданих видач робітничих інджонкшенс.

ОЩАДНІСТЬ—
За зреорганізованнем і злукою державних урядів, щоби усунути розтратність і злишні офіси, як це зроблено в Нюйорськім Стейті, де злучив 187 офісів і департаментів в 19 і створив уряд простим, відвічальним і досконалим.

ДОБРОБУТ—
За конструктивною, здоровою і практичною політикою на промисловому, торговельному і фінансовому полях, з цілью принести добробут під кожду стріху, а матеріяльну поміч для продуцента, торговця і консумента.

ДОПОМОГА ФАРМЕРСТВУ—
За дійсною котиролею продажі надвишки збіжа, що надається до експорту по ціні, яка би гарантувала дохід; за кооперативами і за поліпшеннем водних доріг.

The Democratic Candidates

ALFRED E. SMITH — JOSEPH T. ROBINSON

ДЕРЖАВНИЙ МУЖ

—„Що є речником народа".—Nicholas Murray Butler.

—„Що випробований в політичній штуці і знає правити".— Elihu Root.

—„Що чотирома наворотами стояв на чолі найбільшого, найбогатшого і найбільш могучого Стейну Юнії і тішився довірем горожан, любовю народа і пошаною навіть з боку своїх політичних противників".

—„Що приніс Нюйорському Стейтови небувалий досі добробут через відповідне законодавство, добру організацію і шляхотне вирозуміння.

—„Що обставав інтереси міліонів замісць інтереси де-кілька упривілійованих, що був добродієм дітий, опікуном жіноцтва і обороннцем Праці за час своєї світлої карієри і успішних змагань.

—„Що являється днесь речником Американської Демократії, твердиня своєї життєздатности, пострах ворогів, котрих набув у К. К. К. і їх симпатиків в найтемнійших кутах американського життя.

ЩО ҐОВЕРНОР СМИТ ЗРОБИВ ДЛЯ НЮЙОРСЬКОГО СТЕЙТУ ВІН ПЕВНЕ ЗРОБИТЬ СЕ ДЛЯ НАРОДУ. ГОЛОСУЮЧИ НА ҐОВЕРНОРА СМИТА, ГОЛОСУЄТЕ ЗА ДОБРОБУТОМ І СВОБОДОЮ.

ДЕМОКРАТИЧНИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМІТЕТ,
1775 BROADWAY NEW YORK CITY

ALFRED E. SMITH

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА —СЕ СИЛА.— ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

Бажання приятельки. — Дорогенька Марійко! Складаю тобі щирі бажання в двацятьосьмі роковини твоїх уродин і сподіюся, що двацятьпяті роковини своїх уродин святкуватимеш таксамо молода і свіжа, як і нині.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Mr. I. Knowitt — That man can argue under any circumstances. By Thornton Fisher

